



Mary Land werd geboren op 30 maart 1928 op Madoera, waar het gezin woonde in een officierswoning buiten de kazerne. Ze is de dochter van Doris Land (1890, Poerworedjo.) het informele hoofd van het Afrikaanse kamp, en Nji Poniah een inlandse vrouw. Ze kregen zeven kinderen. Haar ouders trouwden pas voor de burgerlijke stand in 1951, toen duidelijk begon te worden dat in het onafhankelijke Indonesië geen plaats meer was voor de Belanda Hitam (Zwarte Hollanders). Door een huwelijk verkreeg ook de Indonesische partner recht op een Nederlands paspoort..

Toen Mary de schoolgaande leeftijd bereikte, verhuisde het gezin naar Poerworedjo, waar haar vader vandaan kwam. Vanaf 1859 verrees op een kavel vlak buiten de garnizoensstad Poerworedjo de Afrikaanse Wijk ('kampong Afrikan'), waar 32 afgezwaaide Afrikaanse KNIL-militairen een eigen huis bouwden en samenwoonden met hun inheems-Indonesische concubine. De afgeschermdde woonwijk was de enige plek in Nederlands-Indië waar louter Indo-Afrikaanse gezinnen bij elkaar woonden. En daardoor ook de locatie waar de meeste West-Afrikaanse tradities van generatie op generatie doorgegeven zijn.

De school was een gemengde school, met jongens en meisjes, heel gezellig. De zusters waren hun tijd ook ver vooruit, niet streng, maar heel aardig. Ze zat hier ook bij Scouting.

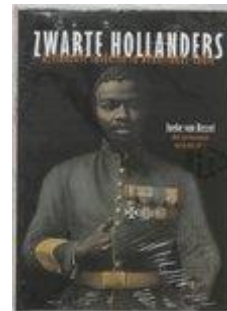
In twee tot drie generaties was de sociale status van de familie Land aanzienlijk gestegen: van vrijgekochte Afrikaanse slaaf tot het comfortabele huiselijk leven van de koloniale elite waarin de aanwezigheid van bedienden gold als een vanzelfsprekendheid.

Tijdens de Japanse bezetting werden de kinderen van het Afrikaanse kamp tewerkgesteld, jongens gescheiden van de meisjes. De Indo-Afrikaanse meisjes werkten in een fabriek waar ze jute zakken moesten maken voor het Japanse leger. Evelien Klink, Gusta Beelt, Rika Maurik en Mary Land waren toen 12 tot 14 jaar oud. Haar vader werd als militair krijgsgevangen genomen en geïnterneerd.

Terwijl de mannen en jongens in november 1945 werden afgevoerd naar de gevangenis, moesten de vrouwen en kinderen uit het Afrikaanse kamp zich verzamelen in het militair ziekenhuis, waar ze enkele weken werden vastgehouden.

Van het Militair Ziekenhuis werden ze later overgebracht naar de Katholieke Mulo-school, waar ze onder toezicht van republikeinse militairen geïnterneerd werden. De Javaanse moeder van Mary Land slipte 's nachts het schoolgebouw uit om haar goud en sieraden te verkopen in de stad, en kwam dan tegen de ochtend terug met een hele slendang vol etenswaar. De Indonesische wachtpost liet dat toe, zolang ze maar voor de volgende ochtend zes uur terug was. Deze groep werd in 1946 geëvacueerd naar Solo, en vandaar verder naar Bandung of Batavia/Jakarta.

In 1956 komt het gezin Land naar Nederland. Mary trouwde met James Kreemers (1935-2019). Zij is overleden op 23 augustus 2011 in Schiedam.



### **Meer informatie**

[bol.com](#) | [Zwarte Hollanders, Ineke van Kessel](#) | 9789068324983 |

[Boeken](#)

[Registration Doris Land \(in the year 1942-1996\) » Open Archives](#)

[\(openarchieven.nl\)](#)

[Schiedam - Begraafplaats Beukenhof - Mary-Land-1928-2011 - g \(online-begraafplaatsen.nl\)](#)

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op <http://vrijheid.scouting.nl> voor meer informatie en alle andere verhalen.